27/09/2022

«Μπορώ να λέγομαι Χριστιανός αν δεν συγχωρώ;»: Ο π. Χριστόδουλος Μπίθας και ο Ηλίας Λιαμής συζητούν

/ Ενορίες

Ελεύθερος ο Θεός, μπορεί να σχετιστεί μόνο με ελεύθερους ανθρώπους. Ο άνθρωπος που δεν μπορεί να συγχωρέσει, δηλαδή που έχει εμπάθεια μέσα του, δεν είναι ελεύθερος, άρα δεν μπορεί να σχετιστεί με τον Θεό.

Στο *«Ενοριακό Αρχονταρίκι»* του **Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς** και στο πλαίσιο του προγράμματος ***«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…»***, την Δευτέρα 26 Σεπτεμβρίου 2022, ο **Ηλίας Λιαμής**, Δρ. Θεολογίας, Μουσικολόγος και Συγγραφέας, φιλοξένησε τον **Πρωτοπρεσβύτερο π. Χριστόδουλο Μπίθα**, Προϊστάμενο του Ιερού Ναού Ταξιαρχών Μοσχάτου, Συγγραφέα και Απόφοιτο του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής και της Θεολογικής Σχολής, σε μια συζήτηση με θέμα *«Μπορώ να λέγομαι Χριστιανός αν δεν συγχωρώ;».*

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το διαδικτυακό τηλεοπτικό κανάλι **Pemptousia TV** και την εκπομπή *«Ό,τι Καλόν».*

Η εκδήλωση μεταδόθηκε από το κανάλι του ***«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…»*** στο YouTube.

Η πρώτη ενότητα της συζήτησης, αφορούσε την θεολογική προσέγγιση της συγχώρεσης. Όλη η έννοια της ευαγγελικής αγάπης, για την οποία γίνεται τόσος λόγος, επικεντρώνεται στην έννοια της συγχώρεσης, κάτι που το βεβαιώνει ο ίδιος ο λόγος του Θεού, που σε πολλές περικοπές και παραβολές, μιλάει γι’ αυτό, όπως άλλωστε και στην Κυριακή Προσευχή.

Όπως τόνισε ο **π. Χριστόδουλος**:

«Ελεύθερος ο Θεός, μπορεί να σχετιστεί μόνο με ελεύθερους ανθρώπους. Ο άνθρωπος που δεν μπορεί να συγχωρέσει, δηλαδή που έχει εμπάθεια μέσα του, δεν είναι ελεύθερος, άρα δεν μπορεί να σχετιστεί με τον Θεό. Η αγάπη του Θεού είναι δεδομένη, εγώ δεν μπορώ να γίνω δεκτικός αυτής της αγάπης, της χάριτος του ***Αγίου Πνεύματος.****»*

Το πρόβλημα της ανθρώπινης ύπαρξης, είναι η φιλαυτία. Στην πραγματικότητα, όπως παρατήρησε ο π. **Χριστόδουλος,** για να είσαι μαθητής του Χριστού, οφείλεις πρώτα στον εαυτό σου, να ακολουθήσεις τη διδασκαλία Του, να χριστοποιηθείς. Όλο το οντολογικό πρόβλημα που έχουμε, είναι πως θα συνδεθούμε με τον Χριστό.

Αυτή η σχέση είναι που μας απελευθερώνει, αλλά είναι πάρα πολύ δύσκολη. Γιατί για να μπορέσει ο άνθρωπος να συνδεθεί με τον Θεό, πρέπει να απαλλαγεί από όλα τα προβλήματα της πτωτικότητας του. Η αγάπη του Θεού, μπορεί να περιχωρήσει τον αδύναμο και αμαρτωλό άνθρωπο, που έχει επίγνωση της αμαρτίας του.

Σχετικά με τη θεολογική έννοια της συγχώρεσης, ο **π. Χριστόδουλος** εξήγησε ότι συγχωρώ, πρώτα απ' όλα, σημαίνει ότι συντονίζομαι με το θέλημα του Θεού. Συγχωρώ, γιατί καταλαβαίνω ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος να γίνω δεκτικός της χάριτος, να κάνω πράξη το θέλημα του Θεού, να χριστοποιηθώ. Σε αυτήν πορεία χωράει και ο αδύναμος άνθρωπος, που δυσκολεύεται, αλλά έχει την επίγνωση ότι δεν μπορεί να συγχωρέσει.

«Η συγχώρεση δεν είναι συναισθηματική κατάσταση, αλλά βαθιά υπαρξιακή και πνευματική κατάσταση. Σημαίνει ότι μπαίνω στη θέση του άλλου, αλλά για να το πετύχω, προϋποτίθεται ότι πρέπει να έχω μία πνευματική διαύγεια. Να μπω σε μια διαδικασία ολόκληρη που για να γίνει, πρέπει να ταπεινωθώ, να αφήσω τον εγωισμό μου στην άκρη.

Συγχώρεση είναι μία διαδικασία, μακρόχρονη πολλές φορές, αντίστοιχη και του προβλήματος που αντιμετωπίζω. Θέλει τόσο χρόνο, όσο είναι το τραύμα, η πληγή, η αδυναμία, η αστοχία που κουβαλάω.»

Και μπαίνοντας στην θέση του άλλου, συνέχισε, να θυμηθούμε ότι όλοι είμαστε αμαρτωλοί, άστοχοι, όλοι έχουμε τις ίδιες ελπίδες και προσδοκίες. Και τελικά η συγχώρεση είναι η αυτοθεραπεία μας, με την βοήθεια της χάριτος. Και συγχωρώντας, στην ουσία τον εαυτό μας βοηθάμε και αλαφραίνουμε από ένα βάρος.

Η δεύτερη ενότητα της συζήτησης, επικεντρώθηκε και περιελάμβανε την εμπειρία του π. **Χριστοδούλου**, ως Πνευματικού, προκειμένου να εντοπιστούν εκείνοι οι πυρήνες και θύλακες της σκληροκαρδίας και της αναλγησίας, ακόμα και σε ανθρώπους που δηλώνουν χριστιανοί.

Η πραγματικότητα είναι, ότι αν ένας άνθρωπος, ο οποίος δηλώνει ότι είναι χριστιανός, δηλώνει ταυτόχρονα ότι δεν πρόκειται να συγχωρήσει, θα πρέπει να μπει απέναντι στον λόγο του Χριστού, δηλαδή μπροστά στην ευθύνη του, ενώ παρατηρείται και η ψευδαίσθηση που μπορεί να έχει κάποιος ότι συγχωρεί, αλλά να μην συμβαίνει αυτό.

Χρειάζεται επίγνωση, χρόνος και να μην ντρέπεται ο άνθρωπος να ομολογήσει και να καταθέσει την ασυγχωρησία του. Ο χρόνος δεν περιλαμβάνει μόνο μια διαδικασία που ο άνθρωπος ασχολείται να συγχωρέσει τον άλλον, αλλά με το να δει γενικότερα την κατάσταση του εαυτού του.

«Το βασικό της συγχώρεσης, είναι να εξαλειφθεί οποιαδήποτε εμπάθεια μέσα μας, γιατί αυτό θέλει ο Θεός. Αν δεν μπορούμε να συνυπάρξουμε ξανά με έναν άνθρωπο, να είμαστε προσευχόμενοι γι' αυτόν.»

Και η συζήτηση προχώρησε στο θέμα της αλληλοπεριχώρησης, γιατί πολλές φορές αρκούμαστε στο ότι μπορεί να συγχωρήσουμε κάποιον, εάν το κάνουμε, και ξεχνάμε ότι δεν μπορούμε να είμαστε μαθητές του **Χριστού**, αν δεν μπορούμε να χωρέσουμε, αυτόν με τον οποίον έχουμε διαφορές, ή έχει άλλες δοξασίες.

Αλληλοπεριχώρηση σημαίνει, ότι πρέπει να θεωρούμε πως, κάθε άνθρωπος που ζει σε αυτόν τον κόσμο, είναι μία εικόνα Θεού. Κι αν είναι μία πεσμένη εικόνα Θεού, δεν πρέπει να είμαστε εχθρικοί, αλλά να ευχόμαστε γι' αυτόν.

«Πως μπορεί ο λόγος ενός μέλους της Εκκλησίας, να είναι λόγος απορριπτικός για τους άλλους, και στην ουσία να τους διώχνει μακριά, αντί να είναι ένας λόγος που προσεγγίζει αυτούς τους ανθρώπους», αναρωτήθηκε ο π. **Χριστόδουλος**.

Για να ολοκληρωθεί συζήτηση με την τελευταία ενότητα, όπου ο π. **Χριστόδουλος** αναφέρθηκε και στο μείζων θέμα της **Ενορίας,** τονίζοντας ότι το ζήτημα είναι να αποτελεί μια ζωντανή κοινότητα, να υπάρχει αλήθεια, να υπάρχει η προσπάθεια ώστε η μαρτυρία που δίνει στους άλλους ανθρώπους, να μην είναι της κλειστής σέκτας που αυτοδικαιώνεται, αλλά κάποιων ανθρώπων που είναι εκεί γιατί έχουν καταλάβει την αδυναμία τους.

Και σε έναν κόσμο που υπάρχει τέτοια επιθετικότητα και ασυγχωρησία, η μεγαλύτερη μαρτυρία είναι να πουν στους ανθρώπους ότι «ζει Κύριος ο Θεός», είναι ο **Χριστός** της αγάπης και της συγχώρεσης και ότι χωράνε τους ανθρώπους που είναι αδιάφοροι, επιθετικοί ή διαφορετικοί, γιατί αυτό ζήτησε ο **Ιησούς Χριστός.**

«Μία κοινότητα χριστιανών, μία Εκκλησία που διαρκώς προσπαθεί να δει τη δική της αδυναμία, είναι μία ζωντανή κοινότητα που μπορεί να δώσει μια μαρτυρία συγχώρεσης. Και η σταυροαναστάσιμη πορεία που καλούμαστε όλοι να ακολουθήσουμε, είναι η πορεία της συγχώρεσης, γιατί πρέπει να σταυρώσουμε τον εγωισμό και την φιλαυτία μας.»

Η συγχώρεση είναι δωρεά του Πνεύματος, κατέληξε ο π. Χριστόδουλος ολοκληρώνοντας την συζήτηση, δεν είναι μια ψυχολογική διαδικασία. Κι όσο πιο δύσκολο είναι το πρόβλημα της συγχώρεσης, απαιτείται τιτάνιος αγώνα για να μπορέσει ένας άνθρωπος να συγχωρέσει.

Για να μπορέσει να δεχθεί την χάρη του **Πνεύματος**, θα πρέπει να γίνει ένας ελεύθερος άνθρωπος, απαλλαγμένος από τα βάρη των παθών του, την φαντασία του. Η χάρη του **Πνεύματος** ενισχύει τον άνθρωπο που έχει επίγνωση της αδυναμίας του, συνεχίζει να παλεύει κάθε μέρα την ασυγχωρησία του, καταλαβαίνοντας ότι αν δεν το κάνει αυτό, δεν μπορεί να ταυτιστεί με το θέλημα του **Θεού**. Και κάνοντας αυτόν τον αγώνα, βοηθιέται και σε όλα τα άλλα επίπεδα.

«Ας συγχωρέσουμε τους εαυτούς μας, για να μπορέσουμε να συγχωρέσουμε και τους άλλους ανθρώπους.»